

## Lautakuntien ja kunnanhallituksen vastineet tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen huomioihin

Khall 14.09.2026 § 142  
286/00.03.01/2026

Valmistelija

Kunnanjohtaja Pia Harmokivi, [pia.harmokivi@vesanto.fi](mailto:pia.harmokivi@vesanto.fi), 044 282 5590

Vesannon kunnanvaltuusto on kokouksessaan 29.6.2026 § 18 velvoittanut lautakuntia ja kunnanhallitusta käsittelemään arviointikertomuksen ja raportoimaan valtuustolle lokakuun loppuun mennessä arviointikertomuksen mahdollisesti aiheuttamista toimenpiteistä.

### 1. Kunnanhallitus

Kunnanhallituksen osalta arviointikertomuksessa mainitaan, että:

"Sisäisen valvonnan selonteko on laadittu itsearviointiraporttien perusteella. Itsearvioinnin lisäksi olisi tarpeellista kuvata, kuinka sisäistä valvontaa on käytännössä toteutettu. Kuinka sisäisen valvonnan seuranta on tarkoitus toteuttaa jatkossa?"

"Kunnan ylijäämä on keskitasoa, joskin puskuri ei kestä merkittäviä alijäämiä tai alaskirjauksia mahdollisesti tulevilta vuosilta."

"Kunnan henkilöstöriski oli vuonna 2025 edelleen haavoittuvainen, ja varahenkilöjärjestelmää tulisi kehittää mahdollisuuksien mukaan."

"Hankintalain uudistuksen tullessa voimaan, kuinka inhouse-yhtiöiltä hankitut palvelut järjestetään jatkossa?"

"Kunnanvaltuusto on vuoden 2025 lopussa tehnyt päätöksen Palveluyhtiö Viisarit Oy:n lopettamisesta ja palveluiden siirtämisestä kunnan omaksi toiminnaksi syksyllä 2026. Kuinka tämä muutos huomioidaan kunnan toiminnan ja talouden suunnittelussa. Kuinka henkilöstön asema on huomioitu siirtymisprosessissa?"

Kunnanhallitus toteaa arviointikertomuksessa esille nostettuihin seikkoihin seuraavaa:

Uusi sisäisen valvonnan raportti otettiin käyttöön ensimmäisen kerran tilinpäätöksen 2025 aikana. Mallia oli otettu muista kunnista. Tilintarkastaja vaihtui kesällä 2026. Uudelta tilintarkastajalta (BDO) kysyttiin raportin toimivuudesta. Tilintarkastajan mukaan lomake on riittävä vuosittaisen kokonaisarvion pohjaksi, kun palvelualueiden vastaukset käsitellään toimielimissä ja kunnanhallituksessa ja havaittujen puutteiden osalta sovitaan, mitä tehdään, kuka vastaa ja miten toteutumista seurataan. Kuntalaki ei edellytä tietyn lomakkeen käyttöä tai arvioinnin tekemistä useammin kuin kerran vuodessa, mutta sisäisen valvonnan tulee olla osa jatkuvaa johtamista. Siksi lomakkeen vastausten tueksi tulee olla vuoden aikana syntyntä

dokumentaatiota, kuten talouden seurantaraportteja sekä laskujen, sopimusten ja käyttöoikeuksien valvontaa. Riittävä dokumentaatio kuvataan jatkossa sisäisen valvonnan raportissa, joka tehdään vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä.

Kunnan ylijäämästä ja alaskirjauksista tuleville vuosille kunnanhallitus toteaa, että kunta ei ole liikeyritys, joten sen ensisijainen tehtävä ei ole tuottaa ylijäämää (voittoa). Kunnan perustehtävä on järjestää asukkailleen lakisääteiset palvelut ja edistää alueensa elinvoimaa sekä asukkaiden hyvinvointia. Kuntalaki kuitenkin edellyttää, että kunnan talouden on oltava tasapainossa pitkällä aikavälillä. Riittävä ylijäämä turvaa asukkaiden palveluita. Turvallinen puskuritaso pienelle kunnalle olisi noin 1000-2000 euroa/asukas (Kuntaliitto). Vesannon kunnassa ylijäämä oli tilinpäätösvuonna 2507 euroa/asukas. Puskurin voidaan katsoa olevan riittävä. Alaskirjaukset ovat keino lisätä kunnan elinvoimaa. Kiinteistöjen vuokraaminen ja myynti mahdollistuvat paremmin tasearvojen ollessa kohtuullisia. Alaskirjaukset tehdään varovaisuuden periaatteen mukaisesti.

Kunnan henkilöstöriski on realiteetti. Poissaolojen kompensoimiseksi työntekijät ovat opetelleet toistensa työt niin, että tärkeimmät asiat hoituvat. Johtoryhmän poissaolot ovat kriittisimpiä. Osaan niistä on palkattava sijainen ulkopuolelta. Sopivan sijaisen löytäminen ja perehdytys tuottaa haasteita.

Hankintalaki hyväksyttiin 6/2026. Vesannon kunnan kohdalla hankintalaki vaarantaa kunnan perustoimintoja palkka- ja taloushallinnon sekä ICT:n osalta. Myöskään jätehuollon ulosjättämisestä ei ole tehty vielä virallista päätöstä. EU-komission hankinta-asetus saattaa kumota 10 % omistusrajan, jolloin kansallinen hankintalaki otetaan uuteen käsittelyyn. Kunta hakee siirtymäajan pidennystä vuoteen 2030 hankintalain vaarantavien palvelujen järjestämiseen. Neuvottelut palveluiden uudelleenjärjestämisestä ovat käynnissä tämän ohella.

Palveluyhtiö Viisarit Oy on lopettanut toimintansa 31.8.2026. Yhtiö on normaalissa selvitystilassa, joka saadaan päätökseen 31.12.2026 mennessä. Tiedossa olevat talousvaikutukset huomioidaan vuoden 2026 aikana talousarviomuutoksina. Osa muutoksista saattaa venyä vuoden 2027 puolelle (sijoitetun vapaan pääoman palautukset, rahavarojen jako). Tulevien vuosien taloussuunnitelmat tehdään sillä tiedolla, joka sillä hetkellä on käytettävissä.

Viisareiden henkilöstö (10 hlöä) siirtyi 1.9. kunnan palvelukseen. Henkilöstölle on pidetty useita infoja maaliskuusta 2026 alkaen. Ennakkoon lähetetyt kysymykset on käsitelty ja lisäksi on käyty spontaania keskustelua.

## 2. Elinvoimalautakunta

Elinvoimalautakunnan osalta arviointikertomuksessa mainitaan, että

”Kunnalla ei ole edelleenkään tarjota tarkoituksenmukaisia etätyötiloja”.

Elinvoimalautakunta toteaa, että etätyötiloja ollut kesän aikana koululla ja pitempi aikaisia etätyötiloja on rajoitetusti Ruusukkeella tällä hetkellä. Kunnan elinkeinoyrkki pyrkii löytämään pitempi aikaisia ratkaisuja etätyötilojen suhteen.

”Kiinteistöjen omistuksen riski on vuokra-asuntojen käyttöasteen aleneminen ja hyvinvointialueen tilojen vuokraus.” ja Kuinka kunta hallitsee taloudellista riskiä hyvinvointialueen vuokraamien sote-kiinteistöjen osalta?

Elinvoimalautakunta toteaa, että kunnan omistamien vuokra-asuntojen käyttöaste on ollut hyvä. Simokodin rivitaloissa on vain muutama vapaa asunto.

Hyvinvointialueen vuokraamien tilojen vuokrauksesta päättää hyvinvointialue ja kunta pyrkii varautumaan mahdollisiin muutoksiin ennakoivasti.

”Riskinä voi pitää kirkonkylän alueella olevaa iältään vanhaa yli kolme kilometriä pitkää metalliputkiverkostoa.”

Elinvoimalautakunta toteaa, että vanhan metalliputkiverkoston kartoitus on aloitettu ja korjaamista tehdään tarpeen mukaan mahdollisesti ennakoiden.

### 3. Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan osalta arviointikertomuksessa mainitaan, että lautakunta ja tilintarkastajat tutustuivat päiväkodin ja koulun tiloihin. Varhaiskasvatuksesta on tullut toive olla enemmän mukana myös hallinnossa. Tavoitteiden toteutumisesta lautakunta on nostanut esille koulukiusaamisen, joka on kyselyiden mukaan kasvanut 6 % edelliseen vuoteen. Koulupsykologipalvelun puute ja oppilasmäärän lasku mainittiin perusopetuksen osalta. Koululaitoksen 150 -vuotisjuhla sai kiitokset.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa arviointikertomuksessa esille nostettuihin seikkoihin seuraavaa:

Kunnan esihenkilötoimin toiminta on aktivoitunut keväällä 2026, johtoryhmän muistiot lähetetään esihenkilöille ja kaikki esihenkilöt ovat mukana kunnan strategiatyössä. Täten varhaiskasvatusjohtajan kautta varhaiskasvatus on huomattavasti aiempaa enemmän mukana kunnan hallinnossa. Myös koulutusjohtaja vierailee päiväkodilla säännöllisesti noin kerran kuukaudessa.

Koulukiusaamisen ennaltaehkäisyyn panostetaan koulussa jatkuvasti ja koulussa toimii neljän opettajan KiVa-tiimi, jonka tehtävänä on selvittää kaikki henkilökunnan tietoon tulleet kiusaamistapaukset. Koulupsykologipalvelua on saatu kevästä 2026 alkaen säännöllisesti noin 1 päivä viikossa.

#### 4. Vapaa-aika- ja hyvinvointilautakunta

Vapaa-aika- ja hyvinvointilautakunta toteaa, että arviointikertomuksessa esille nostetut huomiot ovat perusteltuja ja tukevat palvelualueen toiminnan kehittämistä.

Arviointikertomuksessa esitetyt havainnot huomioidaan palvelualueen toiminnan suunnittelussa, talousarvion valmistelussa, hyvinvointiraportoinnissa sekä strategisten tavoitteiden toimeenpanossa. Lautakunta pitää tärkeänä jatkuvaa vuoropuhelua tarkastuslautakunnan kanssa toiminnan vaikuttavuuden arvioimiseksi ja kehittämiseksi.

Vapaa-aika- ja hyvinvointilautakunnan vastine vuoden 2025 arviointikertomukseen liitteenä.

Vaikutusten ennakkoarviointi:  
ei

Esittelijä kunnanjohtaja Harmokivi Pia

Päätösehdotus Kunnanjohtaja esittää, että kunnanhallitus merkitsee arviointikertomuksen huomiot käsitellyiksi ja esittää ne edelleen valtuustolle tiedoksi.

Muutospäätösehdotus Kunnanjohtaja esittää, että kunnanhallitus merkitsee arviointikertomuksen huomiot käsitellyiksi ja esittää ne edelleen kunnanvaltuustolle päätettäväksi.

Muutospäätösehdotus hyväksyttiin.